

Midar mentalitad avra ils orizonts

Tscherna da professiun da mattas e mats

■ (anr/fa) Anc adina sa decidan giuvenils per ina tipica «professiun da dunnas» u ina tipica «professiun dad umens». Il project plazzas d'emprendissadi 16+ animescha las mattas ed ils mats da s'avrir per il nunusità. «Tar la tscherna da professiun haja dà ils ultims onns pauc midaments», ha infurmà *Silvia Hofmann-Conrad*, la manadra dal post da stab per dumondas d'egualitad grischun, gievgia a Cuira a chaschun d'ina orientaziun dals meds da massa, «per bleras mattas na sa chapescha il tratg da lavurar l'entira vita betg da sazez, per mats però bain.» Mats perencunter han tenor ella strusch la pussaivladad da pensar co ch'els collian pli tard lur lavur da gudogn e da famiglia. Quai influenzescha la tscherna da professiun: «Uschia tscherna oz la maiortad da las mattas mo gist or da 26 differents professiuns en ils secturs da biro, vendita, hotellaria, economia da chasa e tgira dal corp, entant che la maiortad dals mats tscherna or da 93 professiuns en ils secturs biro, commerzi, mecanica, electronica e construcziun.»

«Per sensibilisar giuvenils e creschids»

Cun lur tscherna «tradiziunala» sa prendan las mattas sezzas la pussaivladad d'emprender ina da las bleras professiuns interessantas e captivantas. En pli sa decidan ellas uschia er savens per professiuns cun paucas schanzas da far

Doris Caviezel-Hidber e Silvia Hofmann-Conrad (da san.) han presentà ils projects, cun ils quals ins vuless midar la mentalitad da tscherner professiuns «masculinas/femininas».

FOTO F. ANDRY

carriera e pussaivladads da furmaziun supplementara sco er cun pajas bassas. *Doris Caviezel-Hidber* ha declerà pertge che quai pudess esser uschia: «La tscherna da professiun han da far ils giuvenils durant lur pubertad, durant quel temp damai ch'els èn malsegirs ed han mo pouca confidenza en sazez.» Ch'els sa decidan uschia per quai ch'igl è «usità, normal», ha ella declerà. Perquai vegnan organisads quest onn plirs projects che han la mira «da sensibilisar mattas e mats, geniturs e magistraglia a l'impurtanza da la tscherna da professiun».

Mattas accompognan pupè lur babs

Per la terza giada vegn realisà en Svizra «il di naziunal da la figlia»: In di a la lunga accompognan las figlias lur babs per vegnir ad enconuscher in zic pli bain lur lavur. L'onn 2002 s'èn participadas en Grischun var 1300 mattas che han visità passa 500 manaschis. Dals 17 fin ils 21 da november 2003 realise-scha la segunda classa secundara da la nova scola dal di Cuira l'emna da project «avanti». Partenari da project è sper in manaschi privat il post per la lavur da giuvenils da la citad da Cuira. Las mattas emprendan ad enconuscher

plazzas e metodos da lavur modernas en uschenumnadas professiuns d'umens ed ils mats sa fatschentan cun concepziuns d'umens e cun differents models da vita. Questas occurrenzas vegnan realisadas dal project da plazzas d'emprendissadi 16+ da la conferenza svizra da las delegadas a l'egualitad tranter dunnas ed umens. «Cun els vulain nus encuraschar las mattas da ristgar e tscherner quella professiun che las faschess plaschair», ha ditg Doris Caviezel-Hidber, «e betg ina vocaziun tradiziunala, perquai ch'ins fa quai oramai uschia.»